

céljaikat, szükségük van az egyenlenség, a gyűlölködés felkeltésére.

Rassay ezután a földkérdésről, a kormány telépítési programjáról beszélt. Nagy lelkesedést keltett, amikor elmondotta, hogy a kultuszminiszter a vele folytatott megbeszélések alapján foglalkozik az iskolaidő megváltoztatásának kérdésével. Az a terv, hogy a mezőgazdasági lakosság gyermekei számára megrövidítik az iskolaévet. Foglalkozott ezután az adórendszer lehetetlen kinövésével, a közgazdasági bürokrácia veszedelmes fejlődésével, majd így fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét:

— Hagyják dolgozni a népet, ne zaklassák felesleges hatósági intézkedésekkel, hiszen kikből állna más az állam, mint belőlünk, polgárokból. Ha mi elpusztulunk, elpusztul az állam is. A nyilasmozgalom régi ismerősünk, már találkoztunk vele 1919-ben is...

— Akkor vörös volt — szölt közbe egy gazda nagy helyeslés közben.

— Ne higgyenek a hangzatos ígérgetőknek — folytatta Rassay —, nézzék meg mindig, hogy ki az, aki ígér.

Rassay Károly nagy helyeslés közben állapította meg, hogy az agitátorok sohasem érhetnek el komoly eredményeket a magyar nép körében, mert a dolgozó, munkás magyarok, akik jól ismerik az élet komolyságát, sohasem állnak szóba bizonytalan egzisztenciáru, gyanúséletű ismeretlen alakokkal.

Felszólította ezután a hallgatóságot, hogy a kinek panaszja, kívánsága van, az mondja el.

Gazdapanaszok

A királyhalmi gazdák egymásután álltak elő panaszaiikkal. Az egyik gazda azt sérelmezte, hogy a királyhalmi erdő őzei és fáiánjai töméntelen kárt okoznak a vetésekben, ezeket a károkat senki sem téríti meg. Az nem „nagyvad”, a fáián még kevésbé, tehát védekezni nem lehet ellene, mert aki meglő egy őzet, vagy fáiánt, azt keményen megbírságozzák. Egy másik gazda arra hívta fel a képviselő figyelmét, hogy lehetetlen állapotok uralkodnak a szegénységi bizonyítványok kiadása terén. Ha egy nincstelen zsellér megbetegszik, nem juthat ingvenes orvosi kezeléshez, mert hat hónapba is beletelik, amíg megkapja a szegénységi bizonyítványát.

Rassay Károly pontos jegyzeteket készített a töméntelen panaszról és megígérte, hogy mindent elkövet a jogos panaszok orvoslása érdekében.

Csorva

Az alsótanyai kirándulás második állomása Csorva volt. Csorvára szörnyű út vezet Királyhalmáról. Az autók csak lépésben, bukácsolva tehették meg a hosszú utat és szinte a csodával határos, hogy nem szenvedtek minden tíz méternél tengelytörést. Ez volt az oka annak, hogy Rassay és kísérete csak alapos késés után érkezett meg a gyűlés színhelyére, özvegy Papp Józsefné vendéglőjébe, nagyszámban összegyűlt hívei kitartóan várakoztak rá a vendéglő gyönyörűen feldíszített nagyteremében.

Itt dr. Vajta Jenő mondott néhány üdvözlő szót, majd Rassay bejelentette, hogy nem kíván beszédet tartani, inkább azt szeretné, ha a gazdák mondanák el sérelmeiket, panaszait, kívánságaikat. Erre ezután megindult a panaszáradat. Elsőnek egy galambfőherhajú és bajszu gazda emelkedett szólásra. Az utak hiányát panaszolta. Hiába dolgoznak, termelnek errefelé a gazdák, termésüket egyáltalán nem, vagy csak igen nehezen értékesíthetik a rossz utak miatt.

— Mint szabad, független embörök látjuk évtizedek óta — mondotta —, hogy amíg a városnak százazrei vannak luxusra, addig utra nem telik.

Egy fiatalabb gazda azzal kezdte, hogy késő estig kellene szüntelenül beszélnie, ha minden panaszt el akarna mondani. A tanyai gazdák egviki főszerele az, hogy hétköznapiakon tartják a leveletoórákat, a legnagyobb munkaidőben, amikor pedig minden munkabíró kére szükség lenne. Ha másutt megoldhatják úgy a leveletoórákat, hogy dologidőben csak vasárnap tartanak leveletoórákat, akkor Csorván is be lehetne vezetni ezt a rendszert, bár a legméltányosabb megoldás az lenne, ha dologidőben nem foglalkoztatnák a leveletoórákat.

Eipanaszolták ezután a gazdák azt is, hogy a tanyai fiatalság minden szórakozási lehetőségét megszüntette a tanyai bálakat terhelő horribilis költség, a rendőri ügyelet hatalmas díja és a magas vigalmiadó. Nyolcvan-kilencven pengőt kell ilyen címenen kifizetni egy-egy kocsmai bál után.

Rassay nagy figyelemmel hallgatta és jegyeztette a panaszokat, majd kijelentette, hogy a botrányos állapotban lévő alsótanyai utak kérdésének rendezése megítélése szerint a város legsürgősebb tennivalója lenne.

Domaszék

A nagysikerű csorvai gyűlés után Domaszék volt a következő állomás. Itt Wolf Endre gyümölcsösében látta vendégül ebédre Rassayt és kíséretét, amelynek tagjai között volt Mr. Graham is, az angol „Economist” szerkesztője, aki a legnagyobb elragadtatással nézte meg a szegedi gyümölcsös szépségét.

Délután a Domaszéki Gazdakörben jelent meg Rassay Károly. Itt Kispéter Pál körelnök tártta fel a domaszéki gazdák panaszait, kívánságait és Rassay hosszabb beszédben válaszolt, ismertette politikai célkitűzéseit és bírálva a kormány kaposvári programját.

Feketeszél

A tanyai körut utolsó állomása Feketeszél volt, ahol Széll József vendéglőjében 250 terítékes vacsorát rendeztek a gazdák az ellenzék vezérének tiszteletére. Rassayt Ábrahám Ferenc üdvözölte, Rassay nagyobb beszédben számolt be a megjelentek lelkes ünneplése közben politikai működéséről. Felszólalt a vacsorán dr. Dettre János is, akit meleg ünneplésben részesített Feketeszél gazdanépe.

Késő éjszaka volt, amikor Rassay Károly visszakereszt Szegedre, innen rögtön folytatta útját Budapest felé.

SZEPTEMBER 18.-án

kezdjük a beküldött keresztretitvények közlését.

Ö t v e n d i j !

Keresztretitvényszerkesztők pályázzanak!

Négyezer pengő haszonnal végződött az idei szegedi ipari vásár

4000 pengős megtakarítás az ipartestületi terheknél — Az előjáróság hétfői ülése

(A Délmagyarország munkatársától.) Az ipartestület előjárósága hétfőn este nagy érdeklődéssel kísért ülést tartott Rainer Ferenc elnöklésével. Az elnök napirend előtt kegyeletos szavakkal parentálta el Klein Ottót, akinek emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg.

Dr. Gyuris István titkár ismertette az ipartestület június, július és augusztus havi pénztári jelentését, majd az elnöki előterjesztések során bejelentette, hogy Kiss János

árrombolás miatt

öt pengő pénzbírsággal sújtotta a kamarai választott bíróság. Enyhítő körülménynek vették Kiss rokkant voltát. Ez az első ilyen ítélet.

Dr. Gyuris István ismertette ezután a tizedik ipari vásárról szóló jelentést.

A vásár várokozásokon felül sikerült. Bejelentette, hogy a vásár 3927 pengő 46 fillér hasznot hozott a testületnek.

Az ipartestületi terhek összes kamatterhét a minisztérium magára vállalta, úgy, hogy az annuitásos kölcsön csak 3 százalék fizetésére kötelezi a testületet az eddigi 8.6 százalék helyett, ami körülbelül

4000 pengő évi megtakarítás jelent.

Vörös József alelnök javasolta, hogy a megtakarított 4000 pengőből hivatalos ipartestületi lapot bocsásson ki az ipartestület.

Több felszólalás után úgy döntöttek, hogy az elnökség — amikor az ügy aktuális lesz —, az előjáróság elé viszi a hivatalos lap kiadásának problémáját.

Dr. Gyuris István beszámolt a debreceni országos iparoskongresszusról, amelyen a

szegedi iparosságot Rainer Ferenc elnök, Takács Béla és Vörös József alelnök, valamint ő képviselte.

Ezután ismertette az IPOK-nak azt a megkeresését, amely a munkakönyveknek fényképpel való ellátását indítványozza. Az előjáróság a kérdés fölött napirendre tért. Az IPOK véleményt kért arról, hogy a tanoncok heti 48, vagy 60 órát dolgozzanak! Az előjáróság mint antiszociális óhajt, nem tette magáévá a tervet; a cél elérése érdekében inkább

a tanoncidő meghosszabbítása mellett

foglalt állást.

Rainer Ferenc kíváncsún tartaná, ha a tanoncoknak négy, vagy legalább két középiskolájuk lenne.

Ismertette ezután azt az IPOK-megkeresését, amely a cukrársziparnak engedélyhez való kötését célozza. Az előjáróság a megkeresését magáévá tette.

Az indítványok során Vörös József azt javasolta, hogy

a kényszerkölcsönrel kapcsolatban történt házbéremelések

hatályon kívül helyezése érdekében tegyen lépéseket.

Az elnökség a javaslatot nem tette magáévá, azonban gondoskodni igyekszik arról, hogy a felmondási időt meghosszabbítsák, ezáltal némileg mentesítsék az iparost az így előállott terhek alól.

Az előjáróság tudomásul vette az építő és a cipészipari szakosztály tisztújítását és azt, hogy a fodrászipari szakosztály szeptember 26-án egy napot betöltő zászlószentelési ünnepséget rendez.

Az ülés Rainer Ferenc szavaival ért véget.